

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

فوق العاده ګڼه

مقررہ ارزیابی اسناد تحصیلی

تاریخ نشر: (۱۶) قوس سال ۱۳۹۰ هـ. ش نمبر مسلسل: (۱۰۶۶)

مصوبه شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان در مورد انفاذ مقررۀ ارزیابی اسناد تحصیلی

شماره: (۲۸)

تاریخ: ۱۳۹۰/۷/۲۵

مقررۀ ارزیابی اسناد تحصیلی را که در جلسۀ مؤرخ ۱۳۹۰/۷/۲۵ شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان به داخل (۴) فصل و (۱۹) ماده تصویب گردیده، منظور می دارم.

این مصوبه همراه با مقررۀ از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

مقررة ارزيابي اسناد تحصيلي

فصل اول

احكام عمومي

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>مواد</u>
١	منظور وضع	مادة اول:
١	اصطلاحات	مادة دوم:

فصل دوم

كميسيون عالي ارزيابي اسناد تحصيلي

٢	كميسيون	مادة سوم:
٢	انتخاب رئيس و معاون كميسيون	مادة چهارم:

فصل سوم

شرايط ارزيابي اسناد تحصيلي

٣	ارزيابي اسناد تحصيلي	مادة پنجم:
٣	تثبيت معادلت	مادة ششم:
٤	ارايه اسناد تحصيلي به كميسيون	مادة هفتم:
٤	اصل سند تحصيلي و يا ترانسكربت	مادة هشتم:
٤	مثنى سند تحصيلي	مادة نهم:
٥	عدم ارزيابي سند تحصيلي مؤسسات تحصيلات عالي داخل کشور	مادة دهم:
٥	ارزيابي سند به منظور ادامه تحصيل	مادة يازدهم:

ماده دوازدهم:	سند تحصیلی عالی نیمه حضوری و غیر حضوری ۵
ماده سیزدهم:	معطلی اعطای سند تحصیلی..... ۵
ماده چهاردهم:	ارزیابی مجدد..... ۶
ماده پانزدهم:	تجدید نظر..... ۶

فصل پنجم

احکام متفرقه

ماده شانزدهم:	تزویر سند تحصیلی ۷
ماده هفدهم:	حق الخدمت..... ۷
ماده هجدهم:	حق الحضور..... ۷
ماده نوزدهم:	انفاذ..... ۷

مقرره ارزیابی اسناد تحصیلی

فصل اول

احکام عمومی

منظور وضع

ماده اول:

این مقرره به منظور تنظیم امور مربوط به ارزیابی اسناد تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی خارج از کشور وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- سند تحصیلی: سندی است که بعد از تمام مؤفانیه یک دوره کامل تحصیلی به درجه لسانس، ماستری و یا دوکتورا در یکی از رشته های علمی به شکل تحصیل حضوری، نیمه حضوری و یا غیر حضوری، از جانب مؤسسه تحصیلات عالی خارج از کشور رسماً به شخص اعطاء گردیده باشد.
- ۲- تحصیل حضوری: تحصیلی است که محصل با حداقل ده ساعت حضور در صنف در هر سمستر برای هر کریدت، برنامه های تحصیلی را تعقیب و در کارهای عملی و تطبیقاتی شرکت نموده باشد.
- ۳- تحصیل نیمه حضوری: تحصیلی است که محصل با حداقل چهار ساعت حضور در صنف در هر سمستر برای هر کریدت، برنامه تحصیلی را تعقیب و در کارهای عملی و تطبیقاتی شرکت نموده باشد.
- ۴- تحصیل غیر حضوری: تحصیلی است که محصل با کمتر از چهار ساعت حضور در صنف در هر سمستر برای هر کریدت، برنامه تحصیلی را تعقیب نموده باشد.

فصل دوم

کمیسیون عالی ارزیابی اسناد تحصیلی

کمیسیون

ماده سوم:

(۱) به منظور ارزیابی اسناد تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی خارج از کشور، کمیسیون عالی ارزیابی اسناد تحصیلی منحیث عالی ترین مرجع تصمیم گیری در چوکات وزارت تحصیلات عالی ایجاد و منبهد در این مقرر به نام کمیسیون یاد می گردد.

(۲) کمیسیون مرکب از نه نفر استادان پوهنتون ها با درجه تحصیلی دوکتورا و یا ماستری از رشته های مختلف علوم که به سیستم های تحصیلی آشنایی داشته باشند، می باشد.

(۳) اعضای کمیسیون به پیشنهاد وزیر تحصیلات عالی و منظوری مقام ریاست جمهوری برای مدت سه سال تعیین می گردند، اعضای کمیسیون صرف برای یک دوره دیگر مجدداً تعیین شده می توانند.

(۴) هرگاه حین ارزیابی سند تحصیلی در ترکیب کمیسیون، استاد رشته تحصیلی مربوط موجود نباشد، از یک استاد دارای درجه تحصیلی دوکتورا و یا ماستری با رتبه علمی پوهاند از رشته مذکور جهت ابراز نظر به کمیسیون دعوت می گردد.

(۵) هرگاه عضو کمیسیون وفات یا استعفاء نماید یا به مریضی صعب العلاج مبتلا گردد و یا به حکم قطعی محکمه به حبس محکوم شود به عوض وی شخص دیگر واجد شرایط تعیین می گردد.

انتخاب رئیس و معاون کمیسیون

ماده چهارم:

(۱) رئیس و معاون کمیسیون در اولین جلسه از میان اعضاء برای مدت یک سال به اکثریت آراء انتخاب می گردد.

(۲) امور اداری کمیسیون توسط اداره انسجام امور اکادمیک وزارت تحصیلات عالی، تنظیم می گردد.

(۳) طرز کار و فعالیت کمیسیون توسط طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

فصل سوم

شرایط ارزیابی اسناد تحصیلی

ارزیابی اسناد تحصیلی

ماده پنجم:

کمیسیون، اسناد تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی را مطابق معیارهای اکادمیک یونسکو، تفاهم نامه های علمی اکادمیک که افغانستان با کشورها و سازمان های بین المللی امضاء نموده و اسناد تقنینی نافذ ارزیابی می نماید.

تثبیت معادلت

ماده ششم:

(۱) سند تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی به یکی از درجات ذیل تأیید و یا تثبیت معادلت می گردد:

۱- دیپلوم لسانس (اولین سند تحصیلات عالی) در صورت تکمیل واحد های نصاب درسی و حداقل سه سال تحصیل بعد از ختم تعلیمات دوره ثانوی.

۲- دیپلوم ماستری (دومین سند تحصیلات عالی) در صورت تکمیل واحد های نصاب درسی و حداقل یک سال تحصیل بعد از ختم تحصیل دوره لسانس.

واحد های درسی ماستری شامل کارتیزس و تعقیب کورس ها یا صرف یکی از آنها بوده می تواند.

۳- دیپلوم دوکتورا (سومین سند تحصیلات عالی) در صورت تکمیل واحد های نصاب درسی و حداقل دو سال تحصیل بعد از ختم تحصیل دوره ماستری.

واحد های درسی دوکتورا شامل کار تیزس و تعقیب کورس ها یا صرف یکی از آنها بوده می تواند.

(۲) هرگاه در نظام تحصیلی مربوط اخذ دیپلوم ماستری و دوکتورا بدون دوره تحصیل ماقبل مجاز باشد، تکمیل سالها و واحدهای هر دو دوره در تثبیت معادلت مدنظر گرفته می شود.

(۳) دیپلوم افتخاری و سند تحصیلی پایین تر از بودجه لسانس در کمیسیون ارزیابی نمی شود.

ارایه اسناد تحصیلی به کمیسیون

ماده هفتم:

(۱) دارنده سند تحصیلی مکلف است، اسناد ذیل را جهت ارزیابی به کمیسیون ارایه نماید:

۱- درخواست و فورمه خانه پری شده.

۲- اصل سند تحصیلی.

۳- تصدیق مرجع اعتبار دهی و وزارت امور خارجه کشور اعطاء کننده سند تحصیلی و تأیید نمایندگی سیاسی افغانستان و تصدیق وزارت امور خارجه کشور.

۴- اصل یا کاپی فهرست نمرات مضامین شامل کریکولم دوره تحصیلی به تفکیک هر سمستر. دوره تحصیلی ماستری و دوکتورا که شامل تعقیب کورس ها نباشد از این حکم مستثنی است.

۵- ارایه تصدیق دفاع تیزس برای دوره های تحصیلی ماستری و دوکتورا. در صورتی که دوره تحصیل ماستری شامل دفاع تیزس نباشد از این حکم مستثنی است.

۶- تذکره تابعیت، پاسپورت برای اتباع خارجی.

(۲) هرگاه تطبیق حکم مندرج جزء (۳) فقره (۱) این ماده ممکن نباشد، با مراجعه به سایت مؤسسه اعتبار دهی و تحصیلات عالی مربوط و ارسال نامه رسمی حل مطلب می گردد.

اصل سند تحصیلی و یا ترانسکریت

ماده هشتم:

کاپی سند تحصیلی جهت ارزیابی پذیرفته نمی شود.

یا ترانسکریت و یا اصل هر دوی آن موجود نباشد، کمیسیون می تواند با مراجعه به سایت مؤسسه اعتبار دهی مربوط و مؤسسه تحصیلات عالی و یا به اساس تأیید اعتبار کاپی سند تحصیلی توسط مؤسسه تحصیلات عالی اعطاء کننده آن که از طرف مراجع مندرج جزء (۳) فقره (۱) ماده هفتم این مقرر تصدیق و تأیید شده باشد، حل مطلب نماید.

مثنی سند تحصیلی

ماده نهم:

مثنی سند تحصیلی و ترانسکریت آن، جهت ارزیابی در صورتی پذیرفته می شود که اعتبار اکادمیک آن مانند اعتبار دهی اصل سند مطابق حکم ماده هشتم این مقرر تصدیق و تأیید شده باشد.

عدم ارزیابی سند تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی داخل کشور

ماده دهم:

سند تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی داخل کشور در کمیسیون مورد ارزیابی قرار نمی گیرد، مگر اینکه مشبوهیت آن از طرف اداره استخدام کننده مطرح شده باشد. در این صورت وزارت تحصیلات عالی آنرا به کمیسیون محول نماید.

ارزیابی سند به منظور ادامه تحصیل

ماده یازدهم:

سند مثبت تحصیلی نامکمل در خارج از کشور که از طرف مؤسسه تحصیلات عالی صادر گردیده و در آن مضامین، نمرات و دلایل مؤجه انفکاک واضح باشد، صرف به منظور ادامه تحصیل، قابل ارزیابی می باشد.

سند تحصیلی عالی نیمه حضوری و غیر حضوری

ماده دوازدهم:

(۱) هرگاه سند تحصیلی نیمه حضوری و غیر حضوری از طرف مؤسسه تحصیلات عالی اعطاء شده باشد، طبق طرز العمل های جداگانه توسط کمیسیون ارزیابی می شود.

(۲) حایز اسناد تحصیلی مندرج فقره (۱) این ماده در کادر علمی مؤسسه تحصیلات عالی پذیرفته نمی شود.

معطلی اعطای سند تحصیلی

ماده سیزدهم:

هرگاه اعطای سند تحصیلی از طرف مؤسسه تحصیلات عالی مربوط به اساس پالیسی دولت و سایر دلایل معطل قرار داده شده باشد، تصدیق فراغت و درجه تحصیلی الی حصول سند تحصیلی طور مؤقت و مشروط به راییه اصل سند تحصیلی، تثبیت و تأیید می گردد.

در این صورت اجرای امتیاز مادی سند تحصیلی الی راییه اصل آن معطل می باشد.

ارزیابی مجدد

ماده چهاردهم:

کمیسیون می تواند، اسناد ذیل را مجدداً ارزیابی نماید:

- ۱- سندی که قبلاً ارزیابی گردیده و سوابق آن در دفاتر مربوط وزارت تحصیلات عالی موجود نباشد.
- ۲- سندی که قبلاً ارزیابی گردیده، دلایل و مدارک مبنی بر تزویر و مشبوهیت آن بدست آید.
- ۳- سندی که قبلاً ارزیابی گردیده، دلایل و مدارک مبنی بر اعمال نفوذ که منجر به نقض یا عدم رعایت قوانین و مقررات گردیده باشد به ملاحظه برسد.

تجدید نظر

ماده پانزدهم:

هرگاه دارنده سند تحصیلی، به تصمیم کمیسیون قناعت ننماید، با ارایه دلایل می تواند تجدید نظر در ارزیابی سند تحصیلی مربوط را تقاضا نماید. در این صورت کمیسیون سند مذکور را در حضور وی مجدداً ارزیابی نموده و تصمیم کمیسیون در مورد قطعی و نهایی می باشد.

فصل چهارم

احکام متفرقه

تزویر سند تحصیلی

ماده شانزدهم:

هرگاه تزویر سند تحصیلی توسط کمیسیون تشخیص گردد، دارنده سند غرض تعقیب عدلی به مراجع مربوط معرفی می گردد.

حق خدمت

ماده هفدهم:

(۱) ارزیابی اسناد تحصیلی در برابر پرداخت حق خدمت توسط دارنده سند تحصیلی صورت می گیرد، مقدار و طرز پرداخت آن توسط طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

(۲) حق خدمت مندرج فقره (۱) این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک می گردد.

حق الحضور

ماده هجدهم:

رئیس و اعضای کمیسیون مستحق حق الحضور مناسب می باشند که اندازه ان به اساس پیشنهاد وزارت تحصیلات عالی و منظوری مقام ریاست جمهوری تعیین می گردد.

انفاذ

ماده نوزدهم:

این مقرر از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.